

Список використаних джерел:

1. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. Київ: [Б. в.], 2007. 141 с.
2. Антюшко Д. П., Володавчик В. С., Сєногонова Л. І. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: монографія. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 189 с.
3. Нова українська школа: путівник для вчителя 5–6 класів: навчально-методичний посібник / за ред. А. Л. Черній; відп. за вип. В. М. Салтишева. Рівне: РОППО, 2022. 168 с.

Тарас Паска

доктор філософії, асистент

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО УЧАСТІ В МІЖНАРОДНІЙ АКАДЕМІЧНІЙ МОБІЛЬНОСТІ

Ключові слова: інноваційні освітні технології, академічна мобільність, інтернаціоналізація освіти, цифрова компетентність, професійна підготовка, цифрові технології.

Постановка проблеми, основні дослідницькі питання. У сучасних умовах глобалізації та інтернаціоналізації освіти міжнародна академічна мобільність стає одним із ключових чинників професійного та особистісного зростання здобувачів вищої освіти. Вона сприяє розвитку мовних, комунікативних і міжкультурних компетентностей, розширює академічний світогляд і готує молодь до інтеграції у світовий освітній простір. Однак ефективна участь у програмах мобільності потребує спеціальної підготовки, інтегрованої в освітній процес, що забезпечується завдяки використанню інноваційних освітніх технологій – цифрових платформ, інтерактивних методів, змішаного та віртуального навчання.

Разом з тим, залишаються проблеми нерівного доступу до цифрової інфраструктури, недостатньої цифрової компетентності здобувачів і викладачів, обмеженої кількості методичних матеріалів, орієнтованих саме на підготовку до мобільності. Постає потреба у створенні цілісної системи підготовки, де сучасні технології виступають інструментом розвитку ключових компетентностей для успішної інтеграції студентів у глобальний освітній простір.

Методи дослідження / дослідницькі інструменти. Методологічну основу дослідження становлять положення компетентнісного, системного та технологічного підходів, які передбачають єдність мети, змісту, методів і

засобів освітнього процесу. У дослідженні використано такі методи: аналіз нормативно-правових документів (Закон України «Про вищу освіту», Порядок реалізації права на академічну мобільність), що дозволило визначити правові підстави підготовки здобувачів до міжнародної мобільності; теоретичний аналіз і синтез наукових джерел, який дав змогу систематизувати підходи до класифікації сучасних освітніх технологій; порівняльно-узагальнювальний метод, що застосовувався для виявлення ефективних практик підготовки студентів до мобільності в українських і європейських університетах; структурно-функціональний аналіз, за допомогою якого визначено роль окремих технологічних компонентів (педагогічних, соціально-виховних, інформаційно-комунікаційних) у підвищенні готовності студентів до академічної мобільності.

Висновки, результати. Проблематику академічної мобільності досліджували В. Антонюк, С. Глібоко, А. Губіна, С. Довбня, О. Ісайкіна, С. Лехніцька, І. Саханда, С. Хоминець, Л. Швидун та інші, які розглядали її як комплексний процес інтеграції знань, навичок і компетентностей у міжкультурному та міжнародному освітньому середовищі. У свою чергу, інноваційні освітні технології як засіб розвитку академічної мобільності вивчали О. Аніщенко, А. Геревенко, І. Островська-Бугайчук, Т. Самусь, О. Янкович, які підкреслюють, що вони забезпечують індивідуалізацію навчання, активізацію пізнавальної діяльності студентів і розвиток їхніх професійних компетентностей.

Освітні технології є стратегічним ресурсом, що забезпечує гнучкість і результативність підготовки студентів. Як зазначається у наукових джерелах, освітня технологія – це «упорядкована система дій, що призводить до гарантованого досягнення цілей освіти» [1]. Вагомий внесок у теоретичне осмислення технологій зробила дослідниця О. Янкович, яка класифікує їх на педагогічні, соціально-виховні та інформаційно-комунікаційні [5]. Саме інформаційно-комунікаційні технології забезпечують модернізацію освітнього процесу, віртуальну взаємодію та міжуніверситетську співпрацю.

Інноваційні освітні технології розширюють можливості академічної мобільності. Цифрові платформи (Moodle, Canvas, Coursera) відкривають доступ до курсів провідних університетів, а хмарні сервіси (Google Workspace, Microsoft Teams) сприяють командній взаємодії. Інструменти штучного інтелекту підтримують розвиток іншомовної компетентності, а віртуальна мобільність виступає підготовчим етапом до фізичного навчання за кордоном. Як зазначають Т. Самусь, А. Геревенко та І. Островська-Бугайчук, такі технології «забезпечують індивідуальний підхід до освітнього процесу, що підвищує мотивацію здобувачів освіти й покращує їхню готовність до професійної діяльності в умовах постійних змін» [3].

Нормативною основою розвитку академічної мобільності є Порядок реалізації права на академічну мобільність (постанова КМУ від 12 серпня

2015 року) та Закон України «Про вищу освіту» (2014), де академічна мобільність визначається як «можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти» [2]. Науковці С. Хоминець та О. Канюк розглядають академічну мобільність як «форму організації освітнього процесу, що забезпечує можливість навчатися, викладати, стажуватися чи здійснювати наукову діяльність в іншому освітньому закладі на території країни чи поза її межами, результатом якої є самореалізація особистості в навчанні і професійній діяльності» [4, с. 228].

Показовим прикладом успішної реалізації системи підготовки студентів до міжнародної академічної мобільності є Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, де діють внутрішнє Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу і «Стратегія інтернаціоналізації на 2020-2025 рр.». У межах реалізації програм Erasmus+, зокрема напрямів KA1, KA2 та Жан Моне, студенти беруть участь у навчанні та стажуваннях у провідних університетах Європейського Союзу, що сприяє формуванню міжкультурних, мовних та професійних компетентностей.

Таким чином, інноваційні освітні технології є ключовим чинником підготовки здобувачів вищої освіти до міжнародної академічної мобільності. Вони сприяють формуванню мовної, міжкультурної, цифрової та комунікативної компетентностей, розвивають критичне мислення, академічну автономність і готовність до професійної діяльності у глобальному освітньому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Інноваційні технології навчання: навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.; наук. ред. Арістова А.; упорядн. словника Волобуєва С. Київ: НТУ, 2017. 172 с.
2. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 12.10.2025).
3. Самусь Т., Геревенко А., Островська-Бугайчук І. Вплив сучасних освітніх технологій на підготовку фахівців у професійній освіті України. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2024. № 13. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/498/379> (дата звернення: 12.10.2025).
4. Хоминець С., Канюк О. Організаційно-змістові аспекти академічної мобільності студентів у США. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2021. Вип. 2(49). С. 228-231.

5. Янкович О. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. Тернопіль: ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.

Христина Калагурка

кандидатка педагогічних наук, доцентка

Львівський національний університет імені Івана Франка

Олена Кардаш

магістрантка

Львівський національний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Ключові слова: тренінг, професійна підготовка, майбутній учитель, педагогічна взаємодія, комунікативна компетентність, саморозвиток, педагогічна майстерність.

Сучасна система педагогічної освіти потребує інноваційних підходів до підготовки майбутніх учителів, здатних ефективно працювати в умовах постійних суспільних змін, цифровізації та підвищених вимог до якості освіти. Одним із таких інноваційних засобів є використання тренінгових технологій, які сприяють формуванню не лише знань, а й практичних умінь, особистісних якостей, комунікативної культури та емоційної стійкості педагогів.

У процесі професійного становлення майбутнього вчителя важливим є не лише засвоєння теоретичного матеріалу, але й розвиток здатності до ефективного педагогічного спілкування, саморегуляції, емпатії, вміння працювати в команді. Саме тренінгові технології дозволяють створити навчальне середовище, в якому студент не є пасивним слухачем, а виступає активним суб'єктом навчальної діяльності.

Проблема використання тренінгових технологій у педагогічній освіті розглядалася багатьма сучасними українськими та зарубіжними науковцями, як от: Л.Карамушка, О.Пометун, Л.Пироженко, Н.Борисова, Н.Побірченко, І. Бех та ін.. У науковій літературі під тренінговими технологіями розуміють спеціально організовану форму активного навчання, спрямовану на розвиток професійно значущих якостей особистості, формування навичок ефективного спілкування, співпраці та саморефлексії.

Тренінг у педагогічному контексті – це інтерактивна форма навчання, що передбачає моделювання педагогічних ситуацій, виконання практичних завдань, обговорення проблем, рольові ігри, самоаналіз та рефлексію. Основна мета тренінгу – розвиток особистості педагога, підвищення рівня